

Női ÁVH-s koncepciók perek

Lakatos Dorina

ELTE BTK Történelemtudományi DI, Modernkori Magyarország Doktori Program

lakatosdorina19@gmail.com

Az 1945-ös szovjet megszállást követően Magyarországon a szovjet mintára kialakított politikai rendőrség tevékeny szerepet játszott a szovjet típusú diktatúra megteremtésében, a kommunista párt hatalomra kerülésében. A kommunista állambiztonsági szervek szakirodalma ma meglehetősen gazdag, ám a kérdés eddig nem tisztázott, a nők hogyan és hol helyezkedtek el a szervezetben. Kutatásom célja, hogy feltérképezzem, kik voltak ezek a nők és milyen módon vették ki részüket az állambiztonsági munkából. Jelen előadásom ennek része, a korszakban jellegzetes koncepciók perekét járja körül, hiszen az igazságszolgáltatás is megváltozott a korszakban, teljes mértékben a kommunista párt szolgálatában állt. A rendszer jellemzőjeként bárkiből válhatott ellenség, így ezek a perek a szervezetben tevékenykedők esetében is jellemzőek voltak. Azt tervezem bemutatni, hogy az ÁVH-n belül lezajlott koncepciók perek hogyan érintették a nőket, milyen vádak alapján tartóztatták le őket, mennyiben határozta ez meg későbbi életüket. Valamint azt, hogy milyen mértékben tekinthetők ezek a saját személyük ellen irányuló támadásnak, s milyen mértékben sorolhatók be a korszak „nagy pererei” közé. Utóbbi kérdés azért is meghatározó, mert az eddig vizsgált személyek a kommunizmus ideje alatt „hírnevet” szerző személyek – Rajk László, Szűcs Ernő, Péter Gábor – pererei kapcsán kerültek bíróság elé. A kutatások alapját az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltárában fellelhető iratok, koncepciók peranyagok adják.